

Aprob,
Avocatul Poporului,
Victor Ciorbea

RAPORT

privind vizita efectuată la Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Ialomița (Slobozia)

Sumar:

Prezentul Raport, întocmit ca urmare a vizitei efectuată la Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Ialomița (Slobozia) este structurat pe trei capitole, după cum urmează:

1. Cadrul general și organizarea vizitei
2. Constatările rezultate din vizita efectuată și din interviurile cu persoanele reținute sau arestate preventiv
3. Recomandări

1. Cadrul general și organizarea vizitei

În temeiul art. 16 alin. (1) și a art. 39 alin. (3) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, o echipă de vizitare formată din reprezentanți ai instituției Avocatul Poporului, colaborator extern și reprezentant al unei organizații neguvernamentale, a efectuat la data de 9 iulie 2018, o vizită la Centrul de Reținere și Arestare Preventivă (CRAP) Ialomița - Slobozia, în vederea consolidării protecției persoanelor custodiate împotriva torturii și a pedepselor și tratamentelor inumane sau degradante, a verificării respectării drepturilor persoanelor reținute și arestate preventiv (dreptul la asistență juridică, dreptul la informație, dreptul la asistență medicală, tratament și îngrijiri), precum și a oricăror alte aspecte cu relevanță pentru activitatea Mecanismului Național de Prevenire a Torturii în locurile de detenție.

La efectuarea vizitei au participat
jurist,
asistent social, psiholog, consilieri în cadrul instituției
Avocatul Poporului, medic – colaborator extern, precum și
- reprezentant al Organizației Neguvernamentale „Societatea Independentă
Română a Drepturilor Omului (S.I.R.D.O.)”.

Membrii echipei de vizitare au purtat discuții cu conducerea Centrului de Reținere și Arestare Preventivă Teleorman reprezentată de domnul comisar de poliție
- Șef Centru, conducerea Inspectoratului de Poliție al Județului (IPJ) Ialomița
reprezentată de domnul comisar șef - împuternicit la comanda Inspectoratului
și doamna , medic specialist medicină de familie.

2. Constatările rezultate din vizita efectuată și din interviurile cu persoanele arestate preventiv

La nivelul Centrului de Reținere și Arestare Preventivă Ialomița - Slobozia (care funcționa la parterul unei clădiri) existau 10 camere de detenție (o cameră cu patru locuri, 6 camere cu trei locuri fiecare și 3 camere cu două locuri fiecare) care însumau 28 locuri de cazare.

Totodată, la momentul efectuării vizitei erau custodiate 6 persoane private de libertate, toate de sex masculin - adulți. Astfel, Centrul nu se confrunta cu fenomenul supraaglomerării.

a). Referitor la cazarea și dreptul la informație al persoanelor custodiate

Din verificarea documentelor privind cazarea în Centru a rezultat faptul că **5 persoane tinere din cele 7 custodiate în anul 2018, au fost cazate pe o perioadă de timp mai scurtă sau mai lungă, în camere împreună cu persoane majore. Or, potrivit prevederilor art. 256 alin. (1) din Regulamentul de aplicare a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal “Cazarea persoanelor private de libertate se realizează, de regulă, în comun, cu respectarea strictă a principiului separării femeilor de bărbați și a tinerilor de ceilalți majori”.**

La nivelul Centrului, camerele de cazare aveau pereții curați **(cu excepția pereților camerei nr. 12 care prezentau pete de culoare brun-roșcată)**, ferestrele erau prevăzute cu geam termopan **(în camera nr. 2 fereastra nu era funcțională)** și plase împotriva pătrunderii insectelor, fiind dotate cu aparate de aer condiționat **(în camera nr. 3 aparatul nu funcționa deși avea afișajul digital aprins)** și cu grup sanitar propriu (igienizat corespunzător, având instalațiile sanitare funcționale).

La momentul efectuării vizitei nu erau custodiate persoane de sex feminin sau persoane minore (Centrul dispunând în acest sens de două camere cu câte două paturi fiecare pentru persoane minore și o cameră cu două paturi pentru persoane de sex feminin).

Toate spațiile de cazare erau prevăzute cu sisteme de supraveghere și siguranță iar camerele de cazare erau permanent închise și asigurate, dotate cu butoane de panică cu semnalizare sonoră, iar pe timpul nopții era folosit iluminatul de veghe în scopul asigurării supravegherii.

De asemenea, în momentul încarcerării, fiecărei persoane private de libertate (custodiate la momentul efectuării vizitei) i se aduceau la cunoștință drepturile și obligațiile prevăzute de Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal (persoanelor li se înmânau la introducerea în Centru broșuri cu informații în acest sens), fiind întocmit un proces-verbal, semnat de fiecare persoană custodiată în parte.

Din vizitarea camerelor de deținere a rezultat că, exista afișat în fiecare dintre acestea programul de activități, iar drepturile, obligațiile și interdicțiile persoanelor custodiate erau disponibile pentru lecturare în clubul Centrului (în limba română, franceză, engleză și germană) inclusiv extrase din actele normative în vigoare cu relevanță în domeniu (spre

exemplu: Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, **Regulamentul de Ordine Interioară al Centrului** (care, deși era actualizat ca urmare a intrării în vigoare la data de 18.03.2018 a Ordinului Ministrului Afacerilor Interne nr. 14/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea centrelor de reținere și arestare preventivă, precum și măsurile necesare pentru siguranța acestora, **era disponibil pentru lecturare în forma de dinaintea actualizării**), Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată.

Cu ocazia vizitei, s-a constatat că **la nivelul Centrului nu existau achiziționate ziare și reviste**, necesare îmbunătățirii procesului de informare al persoanelor private de libertate.

Totodată, din vizitarea camerelor de detenție s-a constatat faptul că acestea nu erau dotate cu televizoare dar exista creat sistemul electric și de recepție al semnalului TV. Singurul televizor din dotarea Centrului se afla la club/biblioteca (dotat cu cărți, acte normative etc. dar și cu un **grup sanitar nefuncțional și neigienizat care urma să intre într-un proces de dezafectare**) iar programul de vizionare era de o oră în fiecare zi.

Din discuțiile purtate cu conducerea Centrului a rezultat că, urma să fie încheiat un contract cu o societatea specializată în servicii de televiziune și achiziționate televizoare cu suporturile aferente.

La nivelul Centrului, exista o cameră de protecție pentru cazarea persoanelor private de libertate cu comportament agresiv.

Din discuțiile cu conducerea Centrului a rezultat că, **acest spațiu (dotat cu WC turcesc și chiuvetă, ambele nefuncționale – nu curgea apa) nu a fost folosit niciodată, fiind în curs de amenajare.**

b). În ceea ce privește dreptul la asistență juridică a persoanelor reținute sau arestate preventiv

Conform art. 62 alin. (1) din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal “Persoanele condamnate beneficiază de spațiul și facilitățile necesare asigurării dreptului la asistență juridică”. În acest sens, la nivelul Centrului exista camera de grefă/vizite arestați, prevăzută cu dispozitiv de separare (confeționat din tâmplărie PVC cu geam securizat, transparent) și sistem audio de comunicare.

Din discuțiile purtate cu persoanele private de libertate care și-au exprimat acordul să vorbească cu membrii echipei de vizită s-a constatat că, acestea au avut întâlniri cu avocații, aleși sau din oficiu, fiind respectată confidențialitatea vizitei (aceasta realizându-se sub supraveghere vizuală). Astfel, au fost respectate și prevederile art. 62 alin (2) din Legea menționată mai sus conform căruia “Consultarea cu avocatul, ales sau din oficiu, se face cu respectarea confidențialității vizitei, sub supraveghere vizuală”. Totuși, din vizitarea spațiilor Centrului s-a constatat că **nu erau afișate în apropierea celor două aparate telefonice din dotarea Centrului, liste sau documente de informare juridică ori repere ale instituțiilor, avocaților (barou), ong-urilor, la care persoanele private de libertate s-ar putea adresa pentru obținerea unui ajutor legal.**

c). Cu privire la acordarea asistenței medicale a persoanelor reținute sau arestate preventiv

Asistența medicală era asigurată de către un medic specialist medicină de familie (conform parafei utilizate de acesta la momentul efectuării vizitei) din cadrul IPJ, angajat cu contract individual de muncă pe perioadă nedeterminată. Medicul venea la Centru o dată pe săptămână, în intervalul orar 13:00-15:00 și la orice solicitare de luni până vineri. Nu exista un protocol pentru asistența medicală în afara orelor de program, în caz de urgență făcându-se apel la 112.

Consultațiile medicale se acordau în mod obligatoriu la introducerea în Centru, conform prevederilor Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, precum și la solicitarea persoanelor private de libertate sau ori de câte ori era necesar. Când era necesar, medicul prescria regim alimentar (două tipuri de regim alimentar puteau fi asigurate persoanelor custodiate - regimul pentru diabet zaharat și regimul gastric). În cadrul cabinetului medical își desfășurau activitatea un medic și un asistent medical.

De asemenea, exista la nivelul Centrului un contract încheiat cu o firmă specializată pentru evacuarea deșeurilor medicale, dar, cu ocazia vizitei s-a constatat că **nu existau recipiente pentru colectarea deșeurilor tăietoare-înțepătoare.**

Din verificarea valabilității medicamentelor existente la momentul efectuării vizitei, câteva dintre acestea aveau **termenul de valabilitate expirat: Aciclovir - 08.2017, Furasemid fiole - 04.2018 și Diazepam fiolă - 2017.** Referitor la distribuirea medicamentelor, această activitate era menționată în condica de distribuire.

Cu ocazia verificării condicii de distribuire a medicamentelor s-a constatat că, **întru-un caz de distribuire, medicamentul nu a fost menționat în fișă, rezultând astfel că distribuirea către persoana privată de libertate s-a efectuat fără ca medicamentul să fi fost recomandat de către medic.**

Totodată, existau întocmite fișe medicale pentru toate persoanele private de libertate custodiate în centru, iar toate consultațiile medicale erau consemnate atât în aceste fișe, cât și în Registrul de consultații.

Tratamentele efectuate persoanelor private de libertate erau consemnate în mod corespunzător în Registrul de tratamente, toate documentele medicale erau înregistrate și completate în mod corespunzător, fiind păstrate la cabinetul medical în condiții de siguranță și confidențialitate.

Totuși, **urmare a verificării fișelor medicale s-au constatat și anumite nereguli în conținutul unora dintre acestea, cum ar fi: lipsa semnăturii și a parafei medicului examinator și a semnăturii persoanei custodiate; consimțământ necompletat privind examinarea prin proprie voință, liber de orice constrângere a persoanei custodiate; existența parafei și semnătura asistentului medical principal, dar fără semnătura medicului; fișă de consimțământ informat pe linie medicală neparafată.**

Asigurarea transportului persoanelor custodiate se realiza cu o autosanitară inscripționată "Ambulanță pentru urgență și resuscitare" parcată în curtea inspectoratului, fabricată în 2009, care era dotată cu defibrilator Philips (încărcat și aflat în Stand-by), două injectomate (dintre care doar unul era alimentat și se afla în Stand-by), butelie de oxigen terapeutic (încărcată), gulere cervicale, **aspirator de secreții (nefuncțional)**, Kit pentru naștere.

La momentul efectuării vizitei, în Centru era custodiată **o persoană privată de libertate care a susținut că i-ar fi spus medicului Centrului că este infectat cu virusul HIV/SIDA.** Acest aspect a fost infirmat de către medic și confirmat în fișa medicală chiar de către persoana privată de libertate prin semnătură proprie, cu privire la negarea infectării sale cu acest tip de virus.

La nivelul Centrului, nu au existat cazuri de deces în anul 2018 (până la momentul efectuării vizitei) iar din luna decembrie 2016 nu au fost înregistrate cazuri de refuz de hrană sau suicid.

d). Aspecte cu relevanță pentru activitatea Mecanismului Național de Prevenire Torturii în locurile de detenție

În ceea ce privește asistența psihologică a persoanelor private de libertate încarcerate în spațiile administrate de Ministerul Afacerilor Interne, aceasta se desfășoară potrivit Ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr. 14/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea centrelor de reținere și arestare preventivă, precum și măsurile necesare pentru siguranța acestora, Ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr. 23/2015 privind activitatea de psihologie în Ministerul Afacerilor Interne, Procedurii PRO-PS-04-IGPR/BPS privind activitatea de asistență psihologică a persoanelor aflate în custodia structurilor de reținere și arestare preventivă din Poliția Română și Regulamentului din 10 martie 2016 de aplicare a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate. Activitatea desfășurată presupune acordarea asistenței psihologice primare persoanelor reținute sau arestate preventiv și asigurarea suportului psihologic în vederea adaptării la mediul de arest/detențiune, prin identificarea și ameliorarea stărilor disfuncționale atunci când acestea sunt semnalate.

În cadrul Inspectoratului de Poliție Județeană Ialomița exista o singură funcție de ofițer psiholog, ocupată din anul 2007. Ofițerul psiholog avea drept de liberă practică, fiind înscris în Colegiul Psihologilor din România din anul 2007, în specialitatea Psihologie aplicată în domeniul securității naționale, treapta de specializare Practicant, forma de atestare Autonom. Din studierea documentelor puse la dispoziție a rezultat faptul că, psihologul a participat continuu la mai multe cursuri de formare profesională.

Cabinetul psihologic din cadrul Inspectoratului de Poliție Județeană Ialomița funcționa ca punct de lucru al Centrului de Psihosociologie – Ministerul Afacerilor Interne, în specialitatea Psihologie aplicată în domeniul securității naționale.

Din vizionarea Centrului s-a constatat că, **nu exista un spațiu amenajat special pentru desfășurarea activității de asistență psihologică** a persoanelor private de libertate custodiate, aceasta efectuându-se în cabinetul medical din cadrul Centrului. Astfel, era necesară în vederea optimizării desfășurării activității de asistență psihologică, fie amenajarea unui alt spațiu adecvat pentru desfășurarea activității de asistență psihologică, fie dotarea cabinetului medical cu mobilier și accesorii adecvate desfășurării actului psihologic, tehnică de calcul, amenajarea încăperii, teste și instrumente psihologice etc.

Conform Procedurii privind activitatea de asistență psihologică a persoanelor aflate în custodia structurilor de reținere și arestare preventivă din Poliția Română (PRO-PS-04-IGPR/BPS), **„Exercitarea actului psihologic e condiționată de respectarea condițiilor de competență profesională, precum și de spațiu, dotare tehnică și metodologică, potrivit actelor normative în vigoare”**. În aceeași procedură se mai precizează **„În scopul bunei desfășurări a activității de asistență psihologică, în fiecare unitate de arest este obligatorie asigurarea unui spațiu cu rol de cabinet psihologic, garantându-se astfel accesul solicitanților la acest tip de serviciu. Exigențele impuse de lege în acest domeniu vizează respectarea standardelor calitative privind mobilierul, protecția împotriva factorilor de mediu perturbatori, precum și asigurarea condițiilor igienico-sanitare corespunzătoare”**. Conform Ordinului Ministrului Afacerilor Interne nr. 14/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea centrelor de reținere și arestare preventivă, precum și măsurile necesare pentru siguranța acestora, art. 87 alin. (2) **„Exercitarea actului psihologic se realizează în spații special amenajate, de către psihologii cu drept de liberă practică încadrați în funcții de specialitate în Ministerul Afacerilor Interne”**.

Totodată, asistența psihologică se acorda la solicitarea personalului Centrului și la solicitarea persoanelor private de libertate. Psihologul deținea un Registru de evidență a actelor profesionale, numerotat și înregistrat la secretariatul unității, în care consemna asistența psihologică acordată. **În anul 2018 a fost acordată o singură ședință de asistență psihologică primară** în Centru, unei persoane custodiate minore. În acest caz, șeful Centrului a solicitat prin adresă acordarea de asistență psihologică, având în vedere **„vârsta persoanei private de libertate” (16 ani) și „faptul că încă de la încarcerare are un comportament depresiv”**. În ziua imediat următoare solicitării, psihologul a acordat asistență psihologică acestui minor, obținându-se Consimțământul informat al părintelui minorului în aceeași zi. Conform bonului de scoatere și reintroducere la cameră a minorului, ședința a durat 12 minute, iar ulterior acesta, fiind custodiat **pe o perioadă de 28 de zile, nu a mai beneficiat de asistență psihologică, deși șeful Centrului semnalase prin adresă „faptul că încă de la încarcerare are un comportament depresiv”**. Nu a fost prezentat nici un alt document privind asistența psihologică acordată, fișa de consiliere din care să rezulte că nu este cazul să fie continuată asistența psihologică sau refuzul persoanei minore de a fi asistată psihologic. Astfel, se poate aprecia ca necorespunzătoare o

asistență psihologică de 12 minute acordată unui minor la semnalarea de către administrația Centrului a unei posibile depresii.

Totodată, în anul 2018 au fost custodiați în Centru 7 minori, pe diferite perioade de timp (24 de ore - 3 minori, 6 zile - 2 minori și 28 de zile - 2 minori). Conform art. 117 alin. 2 din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal „*Pe timpul executării arestării preventive, minorului i se acordă asistență psihologică, în vederea diminuării efectelor negative ale privării de libertate asupra dezvoltării sale fizice, psihice sau morale*”. **Nici unul din cei 6 minori custodiați nu au beneficiat de asistență psihologică.** Din discuțiile purtate cu psihologul, acesta a afirmat că nu cunoaște ca în anul 2018 să fi fost custodiați și alți minori, exceptând cel care a beneficiat de asistență psihologică.

De asemenea, în anul 2018 nu au existat solicitări din partea persoanelor private de libertate pentru asistență psihologică, deși acestea erau înștiințate cu privire la dreptul lor la asistență psihologică, sub semnătură, prin Declarația întocmită cu ocazia introducerii în Centru, în care erau cuprinse drepturile, obligațiile și interdicțiile care le reveneau. În fiecare cameră exista un document care cuprindea drepturile de care puteau beneficia, printre care și asistența psihologică. Astfel, **se impunea încurajarea accesării serviciilor psihologice de către persoanele custodiate**, în vederea prevenirii apariției comportamentelor dezadaptative și facilitării adaptării la mediul carceral.

La momentul vizitei nu erau custodiate persoane cu tulburări psihice, cu antecedente în consumul de droguri ori alte categorii de persoane vulnerabile.

Referitor la menținerea legăturii cu familia a persoanelor custodiate, Centrul oferea posibilitatea ca acestea să primească vizite în spațiul special amenajat sub supraveghere vizuală directă a personalului sau prin intermediul sistemelor electronice de supraveghere. Persoanele reținute sau arestate preventiv puteau fi vizitate cu aprobarea scrisă a șefului de Centru, de către membrii de familie, aparținători sau alte persoane, avocați etc. Durata vizitei era stabilită ca fiind de trei ori/săptămână pentru un interval de 30 de minute. De asemenea, persoanele custodiate puteau primi lunar pachete cu produse alimentare. Totodată, Centrul dispunea de o cameră (club) pentru activități de socializare și de petrecere a timpului liber dotată cu televizor, masă și băncuțe.

Accesul la telefon al persoanelor custodiate se realiza pe baza unei solicitări aprobate de conducerea Centrului. Ulterior convorbirii, aceasta era consemnată în Registrul privind evidența convorbirilor telefonice și în Fișa individuală de evidență a convorbirilor

telefonice. Programul convorbirilor telefonice era stabilit pentru intervalul orar 08:16 (cu posibilitatea menținerii legăturii cu avocatul în orice moment) iar durata convorbirilor telefonice era diferită în funcție de numărul solicitărilor și de gradul de ocupare al Centrului. Pentru efectuarea convorbirilor telefonice, Centrul dispunea de două aparate telefonice amplasate astfel: un aparat telefonic pe holul celor două curți de plimbare și un aparat telefonic în incinta cabinetului medical (folosit rar, datorită numărului redus de persoane custodiate). Puteau fi efectuate de către persoanele custodiate un număr de 10 convorbiri telefonice cu persoane din exterior, atât din țară, cât și din străinătate.

La nivelul Centrului, exista o cutie poștală pentru asigurarea dreptului la corespondență a persoanelor custodiate. Corespondența se colecta de două ori/săptămână de către un angajat al Poștei Române, iar scrisorile depuse în cutia poștală se înregistrau în Registrul special întocmit în acest sens. Răspunsurile la petiții și corespondența se înmânau sub semnătură destinatarului, plicul fiind deschis în fața persoanei custodiate. Din verificarea Registrului de evidență privind corespondența primită s-a constatat faptul că, în anul 2018, au intrat în Centru un număr de 26 plicuri, din care trei plicuri aveau ca expeditor Parchetul, restul de plicuri fiind trimise de membrii familiei persoanelor custodiate. Cumpărăturile pentru persoanele custodiate se realizau de către un agent angajat al Centrului în baza unei cereri, de două ori/lună, în limita a $\frac{3}{4}$ din valoarea salariului minim brut pe economie, iar sumele de bani primite de acestea se consemnau în fișa contabilă întocmită la intrarea în Centru.

Din discuțiile purtate cu unele dintre persoanele custodiate la momentul efectuării vizitei a rezultat că, Centrul asigură materialele necesare corespondenței (coli de scris, plicuri, timbre) și nu au existat încălcări ale dreptului la corespondență, convorbiri telefonice, primire pachete, vizite sau cumpărături. Totodată, persoanele private de libertate intervievate au susținut că nu au cunoștință despre aspecte de tratament discriminatoriu sau acte de agresiune fizică, verbală sau de altă natură, comise împotriva lor de către personalul Centrului.

Cu privire la blocul alimentară al Centrului, acesta era dotat corespunzător cu chiuvetă, dulapuri pentru veselă și tacâmuri, boiler pentru apă caldă două frigidere (din care, unul era destinat păstrării probelor alimentare, iar cel de-al doilea era destinat depozitării alimentelor persoanelor custodiate și în care a fost găsit depozitat și un vaccin antigripal expirat) cu congelator etc.

Într-unul dintre congelatoare, membrii echipei de vizită au constatat existența unui număr mare de sticle din material plastic umplute cu apă (sticle cu apă înghețată dar și cu apă în formă lichidă) despre care, atât conducerea centrului, personalul acestuia cât și persoanele private de libertate custodiate, nu știau nimic. Sub acest aspect, se ridică semne de întrebare în legătură cu depozitarea și utilizarea sticlelor existente în congelator în alte scopuri decât cele pentru consum.

Până la momentul încheierii vizitei, șeful de Centru a dat dispoziție ca sticlele cu apă din congelator să fie scoase și aruncate la gunoi, astfel încât, la terminarea vizitei, în congelator nu se mai aflau sticle cu apă înghețată sau în proces de înghețare.

În ceea ce privește hrana persoanelor custodiate, aceasta era asigurată de Penitenciarul Slobozia. Hrana a fost examinată vizual la momentul efectuării vizitei, pentru masa de prânz.

Astfel, în componența mesei principale erau 2 feluri de mâncare, ambele cu aspect dominant lichid (fiind necesară distribuirea porțiilor cu polonicul), felul 2 având puține bucăți de carne și legume care pluteau în sos cu consistență de supă. **La întrebarea pusă de către membrii echipei de vizită referitor la “cine servește hrana?” răspunsul a fost confuz (spre exemplu: de către un cadru din Centru sau de către acesta împreună cu o persoană privată de libertate).** Vesela era curată și păstrată în dulapul din camera de depozitare a alimentelor. **Sacul cu pâine fusese lăsat pe pardoseala din ciment iar polonicul era lipit la îmbinarea cozii cu cupa cu un material care deja era ruginit.**

Din discuțiile purtate cu persoanele private de libertate care au dorit să discute cu membrii echipei de vizită s-a constatat că, părerile despre mâncarea care le-a fost distribuită în Centru, erau diferite de la o persoană la alta (spre exemplu: “masa de dimineață nu este bună”, “mâncarea este bună dar are și mâncare adusă de familie” sau “mâncarea este bună dimineață, la prânz și cină).

Cu ocazia vizitării spațiilor Centrului, s-a constatat existența în interiorul grupului sanitar destinat personalului unității a unei **mașini de spălat rufe, care era nefuncțională.** Din verificarea documentelor puse la dispoziție a rezultat că șeful Centrului a informat prin adresă Inspectoratul de Poliție al Județului Ialomița despre acest aspect, solicitând achiziționarea unei noi mașini de spălat prevăzută cu funcția de uscare a rufelor, deoarece Centrul nu dispunea de un spațiu de uscare a acestora.

La nivelul Centrului, existau mai multe registre, cum ar fi: registrul de evidență a solicitărilor la consultații medicale, registrul de percheziție a camerelor de deținere, registrul de evidență cereri diverse, registrul de evidență vizite/pachete/sume de bani, registrul de evidență scoatere la curtea de plimbare, registrul scoaterii/intrării din/în Centru, registrul de evidență a primirii și punerii în libertate a persoanelor reținute și arestate preventiv, registrul de evidență alfabetică a persoanelor private de libertate, registrul de evidență corespondență primită, registre de evidență a transferurilor, a citărilor telefonice și a hranei, de scoatere din arest/anchetă/grefă/vorbitor etc.

Din verificarea în mod aleatoriu a acestora, s-a constatat că **unele registre nu erau completate corespunzător.**

Astfel, în urma analizei **registrului de evidență a perchezițiilor camerelor de deținere, nu rezulta scopul fiecărei percheziții** (utile pentru prevenirea unor evenimente neprevăzute sau dispuse de instanțe).

Tabelul perchezițiilor efectuate în 2018 conținea informații pentru fiecare percheziție în parte privind data și ora (dar nu și intervalul orar al acțiunii), numărul camerei, identitatea persoanelor private de libertate, identitatea și gradul polițiștilor etc., dar nu era completată rubrica observații/concluzii iar semnătura oficialului responsabil lipsea în anumite locuri.

Totodată, nu existau evidențe privind percheziția sumară la intrarea și ieșirea persoanelor private de libertate și a percheziției bagajelor acestora. De asemenea, nu erau înregistrate petiții și cereri de audiențe, corespondența primită/trimisă de persoanele private de libertate și nu era evidențiată utilizarea mijloacelor de imobilizare.

Incomplete și fără anexe justificative au fost și următoarele registre: **registrul de evidență vizite/pachete/sume de bani, registrul de evidență scoatere la curtea de plimbare, registrul scoaterii/intrării din/în Centru, registrul de primire și punere în libertate/transferul, registrul de evidență alfabetică a persoanelor private de libertate.**

Față de cele expuse, în temeiul art. 43 alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, Avocatul Poporului

RECOMANDĂ

conducerii Centrului de Reținere și Arestare Preventivă Ialomița să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

1. Respectarea prevederilor art. 256 alin. (1) din Regulamentul de aplicare a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, conform căruia "Cazarea persoanelor private de libertate se realizează, de regulă, în comun, cu respectarea strictă a principiului separării femeilor de bărbați și a tinerilor de ceilalți majori" având în vedere faptul că, la momentul efectuării vizitei, un număr de 5 persoane tinere din cele 7 custodiate în anul 2018 au fost cazate pe o perioadă de timp mai scurtă sau mai lungă, în camere împreună cu persoane majore.

2. Asigurarea respectării dreptului la asistență juridică și prin afișarea de liste/documente de informare juridică ori repere ale instituțiilor, avocaților (barou), ong-urilor, în apropierea aparatelor telefonice din dotarea Centrului de Reținere și Arestare Preventivă.

3. Afișarea programului de consultații al medicului și informarea persoanelor custodiate în acest sens; achiziționarea unor recipiente destinate colectării deșeurilor tăietoare-înțepătoare; verificarea periodică a termenului de valabilitate a medicamentelor și materialelor sanitare din cabinetul medical și eliminarea corespunzătoare a celor expirate; completarea corespunzătoare a fișelor medicale și a fișelor privind consimțământul informat al persoanelor private de libertate; distribuirea medicamentelor persoanelor private de libertate de către personalul medical la recomandarea medicului; asigurarea funcționalității aspiratorului de secreții din dotarea autosanitarei existente și organizarea unor instruirii periodice ale personalului non-medical cu privire la modalitățile de acordare a primului ajutor.

4. Acordarea asistenței psihologice tuturor persoanelor minore custodiate în Centrul de Reținere și Arestare Preventivă conform prevederilor art. 117 alin. (2) din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, conform căruia "Pe timpul exercitării arestării preventive, minorului i se acordă asistență psihologică (...)" și respectarea prevederilor art. 87 alin (2) din Regulamentul din 9 februarie 2018 privind organizarea și funcționarea centrelor de reținere și arestare preventivă, precum și măsurile necesare pentru siguranța

acestora, conform căruia “(...) Exercițarea actului psihologic se realizează, în spații special amenajate (...)”; asigurarea suportului psihologic corespunzător pentru ameliorarea stărilor disfuncționale atunci când acestea sunt semnalate și soluționarea problemelor psihologice a persoanelor custodiate conform prevederilor legale precum și încurajarea persoanelor custodiate de a solicita servicii de asistență psihologică pe perioada încarcerării.

5. Completarea organigramei cu personal educativ și de asistență socială, astfel încât să poată fi dezvoltate/menținute relațiile persoanelor private de libertate cu familia, cât și antrenarea acestora în activități educative și de petrecere a timpului liber, precum și identificarea unor soluții în vederea oferirii acestora a unor programe și activități educative și asistență socială.

6. Respectarea prevederilor art. 14 alin. (3) și alin. (7) din Regulamentul din 9 februarie 2018 privind organizarea și funcționarea centrelor de reținere și arestare preventivă, precum și măsurile necesare pentru siguranța acestora, conform cărora: “Distribuirea hranei preparate (...) se realizează cu respectarea normelor de igienă a alimentației, de către personalul desemnat de administrația centrului (...)”; “Toate activitățile de aprovizionare, transport, depozitare, preparare, distribuție și servire a hranei se fac cu respectarea legislației privind igiena alimentației și pentru siguranța alimentelor”.

7. Igienizarea camerei nr. 12 și prin zugrăvirea pereților acesteia; repararea ferestrei din termopan din camera nr. 2; punerea în funcțiune a aparatului de aer condiționat din camera nr. 3; dezafectarea grupului sanitar nefuncțional din club/bibliotecă; amenajarea camerei destinate izolării precum și asigurarea bunei funcționări a wc-ului turcesc și a chiuvetei din dotarea acesteia; repararea mașinii de spălat rufe sau demararea procedurii de achiziționare a unei mașini noi de spălat prevăzută cu funcție de uscare a rufelor.

8. Achiziționarea de ziare și reviste necesare îmbunătățirii procesului de informare al persoanelor private de libertate din Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Ialomița; demararea procedurii de încheiere a unui contract cu o societate specializată în servicii de televiziune precum și achiziționarea de televizoare cu suporturile aferente, având în vedere că Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Ialomița avea creat la momentul efectuării vizitei sistemul electric și de recepție al semnalului TV.

9. Completarea corespunzătoare a tuturor registrelor existente la nivelul Centrului de Reținere și Arestare Preventivă Ialomița (inclusiv Registrul de evidență a perchezițiilor camerelor de deținere și Tabelul privind perchezițiile efectuate în anul 2018); evidențierea tuturor perchezițiilor sumare la intrarea sau ieșirea persoanelor private de libertate și a

percheziției bagajelor acestora; înregistrarea în totalitate a petițiilor și cererilor de audiență cât și a corespondenței primite sau trimise de persoanele private de libertate; consemnarea utilizării mijloacelor de imobilizare.

10. Efectuarea verificării obiectelor din Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Ialomița și eliminarea acelorora asupra cărora există suspiciuni că ar putea fi folosite pentru aplicarea torturii sau a relelor tratamente.

București, 4 octombrie 2018